

Vyšehradská konferencia k umelej inteligencii

Dňa 11. októbra 2018 sa v priestoroch Stáleho zastúpenia SR pri EÚ v Bruseli konala medzinárodná konferencia *Vyšehradskej skupiny k umelej inteligencii*.

Konferenciu organizovalo Stále zastúpenie Slovenskej republiky pri EÚ v spolupráci so **Styčnou kanceláriou Slovenskej republiky pre výskum a vývoj v Bruseli (SLORD)** a krajinami Vyšehradskej štvorky, politickej a kultúrnej aliancie štyroch stredoeurópskych štátov.

Cieľom podujatia bolo vytvoriť priestor pre **odbornú diskusiu** uznávaných expertov, profesionálov, výskumníkov a odborníkov z rôznych oblastí hospodárstva a spoločnosti, ktorí sú priamo konfrontovaní so zavádzaním a skutočným uplatňovaním riešení umelej inteligencie. Konferencia nadviazala na **stratégiu Európskej komisie k umelej inteligencii** pre Európu a tiež na **spoločné vyhlásenie krajín V4 k umelej inteligencii**, ktoré bolo prezentované počas Digitálneho dňa 2018 v Bruseli.

Konferenciu v počte 120 účastníkov z členských štátov, európskych inštitúcií, priemyselných a občianskych združení a iných hostí otvorila zástupkyňa stáleho predstaviteľa, veľvyslankyňa **Petra Vargová**. Následne vystúpili s tromi hlavnými príhovormi poslanec Európskeho parlamentu **Miroslav Mikolášik**, generálny riaditeľ Spoločného výskumného centra Európskej komisie **Vladimír Šucha** a diplomatický poradca podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu **Miloš Koterec**.

Podujatie ďalej pokračovalo v štyroch hlavných paneloch, ktorých témami boli veda, výskum a vývoj; priemysel a hospodárstvo; spoločenské zmeny a vplyv umelej inteligencie na pracovný trh a nakoniec umelá inteligencia v kontexte kybernetickej vojny. V každom paneli boli zastúpené krajiny vyšehradskej skupiny a jeden zástupca medzinárodnej organizácie, a to z Európskej komisie, OECD a NATO.

Slovenských rečníkov zastupovala **Ivana Budinská** zo Slovenskej akadémie vied, **Radoslav Danilák**, zakladateľ spoločnosti Tachyum a **Marek Havrda** zo spoločnosti GoodAI.

Hlavným mottom konferencie sa stala kooperácia a to nie len medzi V4 krajinami, ale naprieč celou Európou. Umelá inteligencia nie je novým pojmom, no práve teraz sa stáva témou a oblasťou, ktorej je nutné začať sa naplno venovať. Pokiaľ chceme naozaj profitovať z umelej inteligencie, limitovať hrozby a maximalizovať jej možné benefity, musíme vytvoriť spoločnú stratégiu na európskej úrovni. Taktiež je potrebné, aby EÚ investovala do výskumu a inovácií a zamerala sa najmä na oblasti, v ktorých je v súčasnosti lídrom, ako sú robotika, autonómne vozidlá či biotechnológie. Pokiaľ veríme v to, že naše hodnoty sú pre nás dôležité, musíme vytvoriť podmienky pre najlepších vedcov a výskumníkov, aby **zostali v Európe a vytvárali umelú inteligenciu, ktorá bude slúžiť všetkým európskym občanom a podnikom**.

Dôležitým bodom debát sa stali **dáta**, ktoré môžeme považovať za tzv. „**nové zlato**“. **Umelá inteligencia nie je možná bez dát, sú jej stavebným prvkom, avšak naďalej je veľkou výzvou, ako s nimi správne narábať, ako vytvoriť podmienky pre ich bezpečnosť, objektivnosť, dôveryhodnosť, či vôbec ako obrovské množstvá dát spracovávať**. Musíme sa tiež pripraviť na spoločensko-ekonomické zmeny, ktoré umelá inteligencia prináša a zabezpečiť vhodný etický a právny rámec. Rečníci zhodne konštatovali, že chcú prispieť k európskemu záväzku zostať v popredí tejto technologickej revolúcie. V prípade aplikácie nových technológií, ktoré sú prepojené s budovaním veľkých datacentier, sa veľkou otázkou stáva aj spotreba elektrickej energie, ktorá v globálnom rámci prudko rastie.

Ďalšou veľkou témou podujatia bola otázka zamestnanosti a umelej inteligencie. **Vďaka umelej inteligencii a pokročilej robotizácii v priemysle síce vznikne veľa nových profesií, no v budúcnosti mnoho z nich aj zanikne, resp. budú plne automatizované strojmi. Slovensko je podľa OECD v týchto ukazovateľoch azda jedna z najohrozenejších členských krajín v celej EÚ, kde v nasledujúcich rokoch môže prísť k automatizácii až 33% profesií**, čo nie sú práve tie najpozitívnejšie vyhladky. Najrizikovejšie sú práve nízko profilové povolania, ktoré sú v súčasnosti aj najmenej platené. Aby Európa vedela zabezpečiť požiadavky pracovného trhu, bude potrebná veľká zmena **v myslení, vo vzdelávaní a pracovnej flexibilitě**. Sami ešte nevieme, aké turbulencie umelá inteligencia prinesie, no treba sa pripraviť na všetky možné scenáre. Bude nevyhnutné nadobudnúť digitálne znalosti, zručnosti a kompetencie, no kľúčovými sa v budúcnosti stane **“4K“ - kooperácia, komunikácia, kreativita a kritické myslenie**. Práve tieto vlastnosti nám dajú komparatívnu výhodu pri porovnávaní sa s robotmi či inou formou umelej inteligencie.

Posledný panel podujatia previedol účastníkov témou kybernetickej bezpečnosti a hybridných hrozieb. V tejto sfére sa už teraz posúvame k **autonómnym zbraňovým systémom**, ktoré sú na ovládanie, či vôbec na samotné pochopenie ľuďmi veľmi zložité a komplikované, preto ich **bude ovládať (už ovláda) umelá inteligencia**. Veľká výzva mimo iného stojí pred právnikmi, ktorí budú musieť riešiť otázky zodpovednosti jednotlivých autonómnych systémov a aplikácia medzinárodného práva v kybernetickom prostredí.

Umelá inteligencia je vysoko aktuálnou témou v Európe, kde krajiny V4 aj týmto podujatím ukázali, že ciele a výzvy digitálnej transformácie neberú na ľahkú váhu a chcú takto prispieť k európskemu záväzku zostať v popredí technologickej revolúcie.